

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 6 czerwca 1963 r.

w sprawie uzyskiwania tytułu starszego felczera.

Na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 1950 r. Nr 33, poz. 336 i z 1954 r. Nr 57, poz. 284) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz Centralny Ośrodek Doskonalenia Średnich Kadr Medycznych organizują dla felczerów, ubiegających się o tytuł starszego felczera, kursy specjalistyczne w zakresie analityki, elektroradiologii, sanitarno-epidemiologicznym, higieny szkolnej, wiejskiej służby zdrowia oraz przemysłowej służby zdrowia.

2. Programy kursów specjalistycznych ustala załącznik nr 1 do zarządzenia.

3. Kursy specjalistyczne są kursami II stopnia z odwołaniem od pracy w rozumieniu przepisów zarządzenia nr 160 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1954 r. w sprawie zasad organizowania, prowadzenia i finansowania kursowego doszkalania zawodowego (Monitor Polski z 1954 r. Nr A-67, poz. 849, z 1955 r. Nr 36, poz. 351, z 1956 r. Nr 79, poz. 957, z 1958 r. Nr 11, poz. 67 i z 1962 r. Nr 21, poz. 93).

§ 2. 1. Felczer ubiegający się o tytuł starszego felczera powinien złożyć podanie o dopuszczenie na kurs specjali-

styczny do organu do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwego ze względu na miejsce zatrudnienia.

2. Felczerzy zatrudnieni w służbie zdrowia Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Komunikacji oraz Sprawiedliwości składają podania do tych Ministerstw, a zatrudnieni w służbie zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej — do dowództwa okręgu wojskowego, właściwego ze względu na miejsce pracy felczera.

§ 3. 1. W podaniu o dopuszczenie na kurs specjalistyczny należy określić, w jakim zakresie ubiegający się pragnie ukończyć kurs specjalistyczny.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) dowód posiadania uprawnień zawodowych felczera,
- 2) zaświadczenie właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub dzielnicy miasta wyłączonego z województwa) ustalające, przez jaki okres i na jakich stanowiskach ubiegający się wykonywał zawód felczera,
- 3) opinię z ostatniego miejsca pracy, wystawioną przez bezpośredniego przełożonego.

§ 4. Ministerstwa Komunikacji, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz dowództwa okręgów wojskowych, po stwierdzeniu, że złożone podania odpowiadają wymaganiom określonym w § 3, oraz po ich zaopiniowaniu przesyłają je do właściwych do spraw zdrowia i opieki społecznej organów prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województwa).

§ 5. 1. Właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) po stwierdzeniu, że ubiegający się wykonywał zawód felczera przez okres ponad trzy lata, ustala, w jakim zakresie i terminie ma on odbyć kurs specjalistyczny.

2. Przy ustalaniu zakresu kursu specjalistycznego należy brać pod uwagę życzenie kandydata oraz opinie określone w § 3 ust. 2 pkt 3 oraz § 4, jak również opinię zarządu okręgowego Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia (Sekcja Felczerów), a w odniesieniu do felczerów zatrudnionych w służbie zdrowia Ministerstwa Komunikacji — opinię zarządu okręgowego Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych.

3. O terminie i miejscu rozpoczęcia kursu specjalistycznego kandydaci powinni być zawiadomieni nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem kursu.

§ 6. Kurs specjalistyczny trwa 2 miesiące (399 godzin) i obejmuje część teoretyczną i praktyczną.

§ 7. 1. Kandydaci przyjęci na kurs specjalistyczny obowiązani są brać udział we wszystkich zajęciach teoretycznych i praktycznych objętych programem kursu.

2. Kurs nie może być zaliczony kandydatowi w razie niebrania przez niego udziału w zajęciach przez czas dłuższy niż 15 dni.

§ 8. 1. Poziom wiadomości kandydatów sprawdzają wykładowcy przedmiotów objętych programem kursu specjalistycznego w obecności kierownika kursu.

2. Przy sprawdzaniu poziomu wiadomości powinni być obecni przedstawiciele właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) oraz zarządu okręgowego Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia.

3. Kandydatowi, który wykazał dostateczny poziom wiadomości, właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) lub Centralny Ośrodek Doskonalenia Średnich Kadr Medycznych wydaje zaświadczenie stwierdzające nabycie tytułu starszego felczera. Wzór tego zaświadczenia ustala załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 9. 1. W razie stwierdzenia, że kandydat nie wykazał dostatecznego poziomu wiadomości z jednego lub dwóch przedmiotów, kierownik kursu na wniosek wykładowcy, wyznacza ponowny termin sprawdzenia wiadomości z tych przedmiotów.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie może być krótszy niż 2 miesiące.

3. Kandydat, który przy ponownym sprawdzeniu wiadomości z jednego lub dwóch przedmiotów nie wykazał dostatecznej ich znajomości, ma prawo ubiegać się o ponowne przyjęcie na kurs specjalistyczny. Prawo to przysługuje felczerowi tylko jeden raz.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do felczerów, którzy nie wykazali dostatecznego poziomu wiadomości więcej niż z dwóch przedmiotów.

§ 10. 1. Tytuł starszego felczera otrzymują ponadto felczerzy, którzy właściwemu ze względu na ich miejsce zatrudnienia organowi do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) przedstawią dwa następujące dokumenty:

1) zaświadczenie (dyplom) stwierdzające:

- a) ukończenie szkolenia specjalistycznego określonego w instrukcji nr 44 Ministra Zdrowia z dnia 23 sierpnia 1958 r. w sprawie zatrudniania felczerów i starszych felczerów w zakładach społecznych służby zdrowia (Dz. Urz. Ministerstwa Zdrowia Nr 17, poz. 84) albo
- b) nabycie kwalifikacji zawodowych położnej w trybie określonym w instrukcji wymienionej pod lit. a) bądź w wyniku ukończenia odpowiedniej szkoły w Związku Radzieckim, albo
- c) nabycie kwalifikacji zawodowych laboranta medycznego w trybie określonym w instrukcji nr 22 Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 31 marca 1961 r. w sprawie przejściowego trybu nabywania uprawnień laboranta medycznego (Dz. Urz. Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej Nr 8, poz. 54) oraz

2) zaświadczenie właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub dzielnicy miasta wyłączonego z województwa) stwierdzające, że wykonywali zawód felczera przez okres ponad trzy lata.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje dla felczerów zatrudnionych w służbie zdrowia:

- 1) Ministerstwa Komunikacji — właściwa dyrekcja okręgowa kolei państwowych,
- 2) Ministerstwa Obrony Narodowej — właściwe dowództwo okręgu wojskowego,
- 3) Ministerstwa Sprawiedliwości — naczelnik właściwego centralnego więzienia,
- 4) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — wojewódzki zarząd służby zdrowia.

3. Dokumentem stwierdzającym nabycie tytułu starszego felczera przez osoby określone w ust. 1 jest zaświadczenie właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) według wzoru ustalonego w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 11. Traci moc zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 1958 r. w sprawie uzyskiwania tytułu starszego felczera (Monitor Polski Nr 56, poz. 324).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: w z. B. Bednarski

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1963 r. (poz. 259).

PROGRAM KURSU SPECJALISTYCZNEGO DLA FELCZERÓW

A. W zakresie analityki.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Chemia analityczna	40	20	20
2	Chemia organiczna	20	10	10
3	Biochemia	30	14	16
4	Mikrobiologia lekarska	110	30	80
5	Chemia kliniczna	100	30	70
6	Mikroskopia	80	30	50
7	Organizacja i ustawodawstwo służby zdrowia	10	10	—
8	Repetycje	9	9	—
Ogółem		399	153	246

B. W zakresie elektroradiologii.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Higiena oraz bezpieczeństwo i higiena pracy	15	15	—
2	Anatomia rentgenowska	26	12	14
3	Rentgenologia ogólna	90	60	30
4	Fotografia kliniczna	28	8	20
5	Fizykoterapia	70	30	40
6	Elektrokardiografia	25	15	10
7	Radioterapia	64	30	34
8	Elektrotechnika	30	20	10
9	Patologia	32	32	—
10	Organizacja i ustawodawstwo służby zdrowia	10	10	—
11	Repetycje	9	9	—
Ogółem		399	241	158

Uwaga: Kandydaci na kurs specjalistyczny w zakresie elektroradiologii powinni posiadać umiejętność pisania na maszynie.

C. W zakresie sanitarno-epidemiologicznym.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Mikrobiologia i parazytologia	40	30	10
2	Epidemiologia i zwalczanie chorób zakaźnych	50	40	10
3	Zabiegi felczerskie (środowisko zakaźne)	30	10	20
4	Higiena komunalna	54	40	14
5	Higiena zakładów nauczania i wychowania	30	20	10
6	Higiena żywienia i żywności	70	40	30
7	Higiena pracy	40	20	20
8	Oświata sanitarna	12	10	2
9	Metodyka pracy instruktora higieny	14	10	4
10	Ustawodawstwo sanitarne i organizacja służby zdrowia z uwzględnieniem statystyki	54	46	8
11	Repetycje	5	5	—
Ogółem		399	271	128

D. W zakresie higieny szkolnej.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Rozwój fizyczny dziecka oraz psychologia rozwojowa i wychowawcza	46	34	12
2	Pedagogika:			
	teoria nauczania	30	20	10
	teoria wychowania	30	30	—
3	Pedagogika specjalna — dziecko trudne	32	20	12
4	Metodyka pracy w higienie szkolnej	100	40	60
5	Prawodawstwo szkolne	10	10	—
6	Wychowanie fizyczne i jego znaczenie	30	18	12
7	Walka z alkoholizmem i nikotynizmem w szkole	10	10	—
8	Higiena szkolna i przedszkolna	42	42	—
9	Żywnienie dzieci i młodzieży	30	20	10
10	Organizacja służby zdrowia i opieki nad dzieckiem	10	10	—
11	Oświata sanitarna w szkole	15	15	—
12	Repetycje	14	14	—
O g ó ł e m		399	283	116

E. W zakresie przemysłowej służby zdrowia.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Fizjologia pracy	20	20	—
2	Higiena pracy	60	40	20
3	Klinika chorób zawodowych	95	70	25
4	Organizacja ochrony zdrowia w przemyśle	20	20	—
5	Specyficzne zagadnienia ochrony zdrowia w kluczowych gałęziach przemysłu	10	10	—
6	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach z uwzględnieniem przemysłu górniczego, ciężkiego i chemicznego	60	40	20
7	Statystyka i sprawozdawczość	20	20	—
8	Oświata sanitarna	25	15	10
9	Przepisy obowiązujące w przemysłowej służbie zdrowia	15	15	—
10	Podstawy diagnostyki ogólnej z uwzględnieniem analityki lekarskiej	60	40	20
11	Deontologia zawodowa	5	5	—
12	Repetycje	9	9	—
O g ó ł e m		399	304	95

F. W zakresie wiejskiej służby zdrowia.

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
1	Organizacja ochrony zdrowia	26		
	a) teoretyczne i ideologiczne założenia organizacji ochrony zdrowia		6	—
	b) opieka zdrowotna zamknięta		4	—
	c) „ „ otwarta w mieście		4	—
	d) „ „ otwarta na wsi		4	—
	e) przemysłowa służba zdrowia		4	—
	f) kadry służby zdrowia		2	—
	g) moralność specjalistyczna i etyka zawodowa		2	—
2	Higiena	40		
	a) higiena komunalna		6	—
	b) higienizacja wsi		10	—
	c) higiena pracy		6	—
	d) higiena szkolna		6	—
	e) higiena żywienia		6	6
3	Wybrane zagadnienia z ustawodawstwa sanitarnego	10	10	—
4	Walka z chorobami zakaźnymi	26		
	a) choroby zakaźne		16	—
	b) szczepienia ochronne		6	4
5	Opieka profilaktyczna nad matką i dzieckiem	20		
	a) zagadnienia ochrony macierzyństwa		10	—
	b) podstawowe zasady opieki profilaktyczno-leczniczej nad dzieckiem		8	—
	c) opieka zdrowotna nad dzieckiem szkolnym		2	—
6	Walka z chorobami zawodowymi	24		
	a) choroby zawodowe i urazy występujące u rolników		14	—
	b) choroby odzwierzęce		10	—
7	Metodyka oświaty sanitarnej	16		
	a) zadania i metody pracy w oświacie sanitarnej		4	4
	b) praca kulturalno-oświatowa i współdziałanie z organizacjami społecznymi w podnoszeniu zdrowotności na wsi		4	4

Lp.	Przedmiot	Ogółem godzin	Wykładów godzin	Ćwiczeń godzin
8	Demografia i statystyka medyczna	20		
	a) ogólne pojęcie statystyki i demografii		4	—
	b) obserwacja statystyczna		—	2
	c) grupowanie materiału		—	2
	d) interpretacja matematyczna (liczby względne, liczba średnia, miara stosowana i rozpoznawcza)		—	8
	e) analiza statystyczna		—	4
9	Podstawowe badania analityczno-laboratoryjne	16	4	12
10	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach i zachorowaniach	24	16	8
11	Zagadnienie terenowej obrony przeciwlotniczej	4	4	—
12	Receptura i farmakologia	16	16	—
13	Walka z chorobami o znaczeniu społecznym	36		
	a) choroby weneryczne		8	—
	b) gruźlica		8	—
	c) gościec		6	—
	d) nowotwory złośliwe		6	—
	e) choroby psychiczne i alkoholizm		8	—
14	Wybrane zagadnienia z medycyny ogólnej	70		
	a) choroby wewnętrzne		16	14
	b) chirurgia i urologia		16	14
	c) krwioudawstwo		6	4
15	Zadania i metody pracy felczera w ośrodku zdrowia, punkcie felcherskim i higienie szkolnej	10	10	—
16	Socjologia i ekonomika wsi	14	14	—
17	Psychologia społeczna	14	14	—
18	Repetycje	13	13	—
Ogółem		399	313	86

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1963 r. (poz. 259).

Wzór.

PREZYDIUM WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ

W
Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej
lub
Centralny Ośrodek Doskonalenia
Średnich Kadr Medycznych

ZAŚWIADCZENIE Nr

Zaświadcza się, że Ob.
urodzony w
(data) (miejscowość)
w związku z ukończeniem *)
odbyтым w okresie od do otrzymuję tytuł
starszego felczera w trybie ustalonym w zarządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia
6 czerwca 1963 r. w sprawie uzyskiwania tytułu starszego felczera (Monitor Polski Nr 51, poz. 259).

(właściwa pieczęć okrągła)

Kierownik Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej
Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
w

lub

Dyrektor Centralnego Ośrodka Doskonalenia Średnich Kadr Medycznych w

„ dnia „ „ 19 . . . r.
(miejscowość)

*) Wymienić rodzaj i zakres odbytego szkolenia (kurs specjalistyczny lub szkolenie specjalistyczne w zakresie
. szkoła położnych).